1921-12-09

OPHAVSMAND/NØGLEPERSON

Theodor Wåhlin

FAKTA

Dokumenttype:
Note

Afsendersted:
Lund

Arkivplacering:
Mappe 148 nr. 29

DOKUMENTINDHOLD

Vedrørende Lunds apsisudsmykning. Summarisk Beskrifning för byggnads- och andra Nödiga Förarbeten i sammenhang med den föreslangna målningen af Domkyrkans Apsishvalf.

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

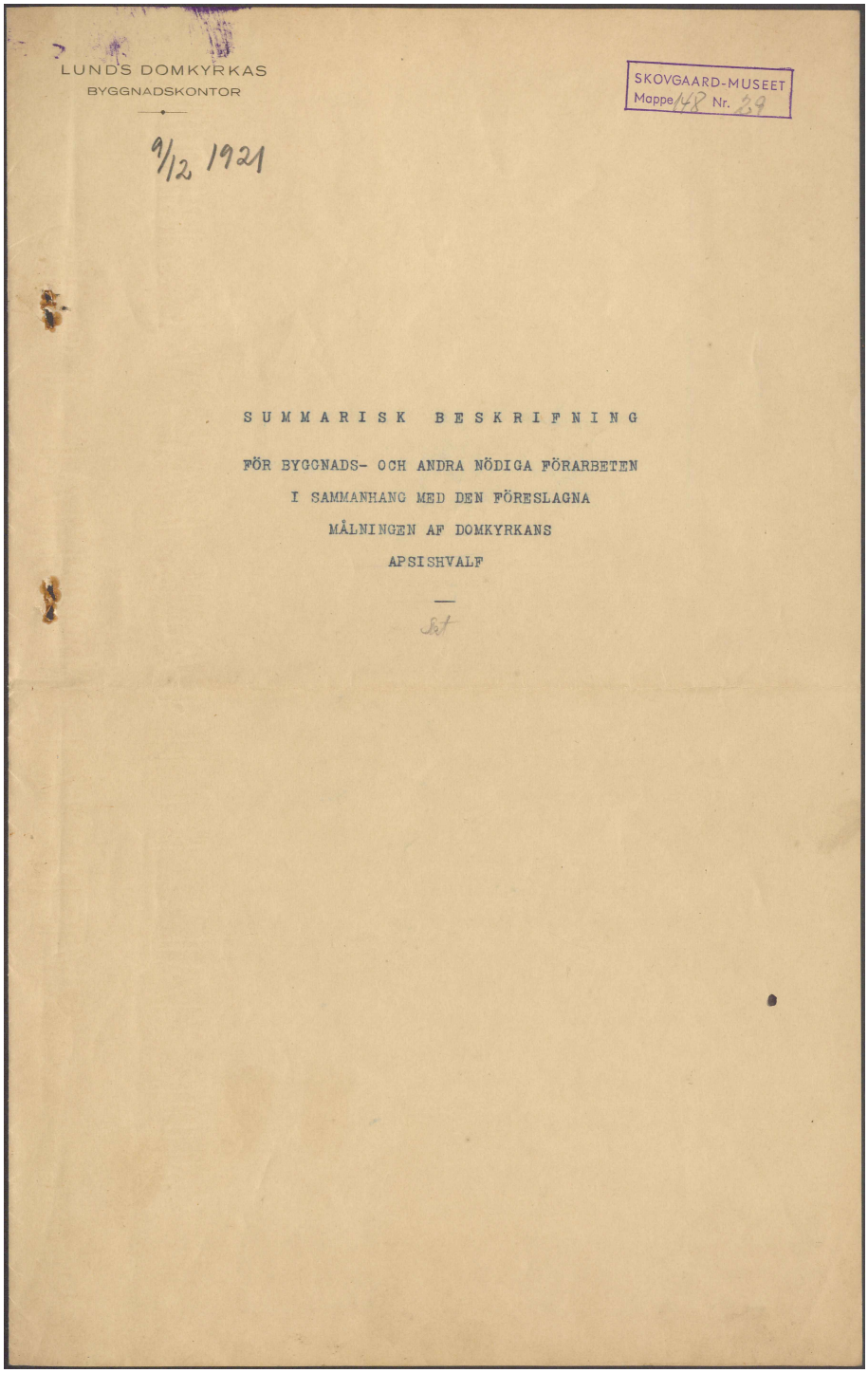

LUNDS DOMKYRKAS
BYGGNADSKONTOR

9/12 1921

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 48 Nr. 39

SUMMARISK BESKRIFNING

FÖR BYGGNADS- OCH ANDRA NÖDIGA FÖRARBETEN
I SAMMANHANG MED DEN FÖRESLAGNA
MÅLNINGEN AF DOMKYRKANS
APSISHVALF

—

Set

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

SUMMARISK BESKRIFNING

FÖR BYGGNADS- OCH ANDRA NÖDIGA FÖRARBETEN I SAMMANHANG MED DEN FÖRESLAGNA MÅLNINGEN AF DOMKYRKANS APSISHVALF

—

1. Ställningsarbeten och skyddsanordningar.

I hufvudsaklig öfverensstämmelse med lämnad ritning uppföres ställning och en 3,6 meter hög inhägnad af platsen därunder.

Resvirket jämte sträfvor och underslag göres af biladt virke af vanlig behuggning, och skall byggnadsentreprenören ansvara för dess tillräckliga styrka både hvad dimensioner och sammansättningar angår. Inhägnaden göres af hyfladt virke. Golfläggningarne af fyrsågade bräder. Tre stycken större och två mindre lösa bockar jämte ställningsbräder därtill, sex stycken pallar eller lådor af varierande storlekar samt två stycken bord för materialier m.m. levereras enligt framdeles uppgifna mått. Stegarne göras stadiga och af hyfladt virke. Nödiga järnbeslag skola anbringas, däribland äfven en del krokar för uppläggande af löstagbara bröstvärnsläkten.

Innanför inhägnaden i koret belägges kalkstensgolfvet med papp och ett fullt täckande lag af kantskurna bräder. Korstolarne innanför inhägnaden förses med ett fullt pålitligt skyddstak. Stora bronsljusstaken inklädes med stadiga väggar och tätt och pålitligt tak. Inhägnadens dörr förses med kammarlås och bästa yale-lås, till hvilken tre nycklar aflämnas.

Skulle hvalfvets ombyggande påfordras, skall ställningen vederbörligen förstärkas och ett kraftigt bjälklag och ett fullkomligt tätt golf af dubbelt brädlag med mellanlagd papp inläggas å den strax under hvalvets anfangslist liggande ställningsstöten. En tät vägg af liknan-

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

de konstruktion uppföres från nämnda golfhöjd med anslutning till tribunbågen, så att damm och kyla ej må inträngа ikyrkan. För ombyggnadsarbetet skall uppgången till ställningen anläggas genom ett af absidens fönster, hvars järn- och glasparti uttages och efter slutadt arbete i helfärdigt skick åter insättes. Trappuppgången från fönstret upp till ställningens golf skall göras fullt tät på samma sätt som förutnämnda golf och vägg. Arbetsplatsen utanför kyrkan skall förses med snygg inhägnad.

2. MUrnings- och isoleringsarbeten.

Alternativ I.

Putsen å nuvarande hvalfvets undersida afknackas, fogarne urkratsas och hvalfytan borstas, så att den blir fullt ren. Där apsishvalfvet ofvanför fönstren är sprucket, uthuggas minst tre tegelskift till tillräckligt djup (minst ½ sten), hvarefter öfver hvarje fönster fyra stycken 3/4" fyrkantjärn, vridna och i ändarne omböjda, hvilka noggrannt rengjorts och cementbestrukits, och som äro så långa, att de sträcka sig minst 1 meter på hvarje sida om sprickorna, inläggas och omsorgsfullt kringstampas med stark cementbetong.

Å apsishvalfvets öfversida och å påmurningens plana öfre yta borthugges all lös puts, och ny puts anbringas å de renhuggna ställena. Då lagningarne väl torkat, bestrykes hvalfvets och påmurningens öfverdida samt apsisringmurens innersida tre gånger med adiodon af kvalite, som af arkitekten godkännes.

Därefter pålägges å hjässpartiet, där hvalfvet är enkelt, en 75 m/m tjock isolering af i vatten uträrd kieselgur, hvilken, sedan den torkat, skyddas med ett 75 m/m tjockt betonglager. Sedan denna betong väl bundit och torkat, bestrykes äfven den tre gånger med adiodon, och samtliga adodonstrukna ytor putsas med starkt, poresitblandadt cementbruk. Hvalfvets undersida grofputsas enligt delgifna, af muraremästare Jensen i Viborg uppsatta föreskrifter, och finputsning för profmålning anbringas.

Alternativ II.

Hela det nuvarande hvalfvet rifves, och nytt hvalf, bestående af två, från hvarandra fullt fristående hvalfkappor, uppföres.

De nya hvalfkapporna skola göras af ren halfkupoltyp i hufvudsaklig öfverensstämmelse med bifogad skissritning, hvarvid framdeles uppgjorda konstrktionsritningar noggrannt skola följas. Bådadera hvalfkappan skall, såsom i nämnda skissritning angifves, uppföras på ett vederlag af kraftigt armerad betong, som vid båda ändpartierna stadigt

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

förankras in i kormuren, så att all sidoförskjutning från hvalfven på yttermuren är utesluten. Öfre hvalfkappans öfversida strykes med adiodon och poresitputsas, och nedra hvalfkappans undersida putsas, allt på under alternativ I föreskrifvet sätt.

Före hvalfvens uppbyggande skola sprickorna i apsismuren noggrannt undersökas, och lagning af dem skall verkställas på fullt betryggande sätt. Efter afslutadt arbete skall entreprenören noggrannt rengöra arbetsplatsen såväl utanför som inne i kyrkan och på vinden. Ställningen och golfvet därunder skall noggrannt rengöras.

3. Putsnings- och handräckningsarbeten under målningstiden.

Sedan profmålningen utförts, och då den slutliga mosaik- eller freskomålningen skall verkställas, skall byggnadsentreprenören hålla ständigt tillgänglig handräckning enligt följande alternativa bestämmelser:

Alternativ A.

Vid mosaikarbetets utförande bör en kunnig och pålitlig murare ständigt vara tillstädes för att vid anfordran bortknacka den del af profmålningen, hvars utförande i mosaik är omedelbart förestående, samt för öfrigt tillhandagå mosaikarbetarne med handräckning m.m. enligt närmare order af den ledande konstnären. Mosaikarbetet beräknas komma att draga en tid af c:a sex månader. NB

Alternativ B.

Vid freskomålning skall en kunnig och pålitlig murare ständigt vara tillstädes för bortknackning af anvisadt parti af konceptmålningen och för freskoputsens anbringande på samma parti. En handtlangare bör därjämte närvara för handräckning dels åt muraren, dels också åt de arbetande konstnärerna. Freskomålningsarbetet beräknas draga en tid af c:a sex månader. Freskoputsen, som skall tillredas noggrannt enligt de af muraremästare Jensen från Viborg uppsatta bestämmelserna, skall levereras af byggnadsentreprenören.

4. Diverse arbeten.

Yttersidan af inhägnaden inne i koret oljemålas i grå färgton.

På den i höjd med hvalfvets anfangslist liggande ställningsstöten upphänges ett draperi i två hälfter, upphängdt med krokar på ett kraftigt järnrör och anordnadt med dragsnören, så att det kan skjutas undan åt båda sidor. Draperiets längd (höjd) blir c:a 8,5 meter och dess sammanlagda bredd c:a 12 meter. Därofvanför fästes på den i tri-

~~[illegible]~~

bunbågens östra sida sittande brädan för den gamla ljusrampen ett likaledes tvådeladt draperi, som kommer att utfylla den öfre delen af hvalföppningen. Dess höjd blir i midten c:a 7 meter och dess bredd vid underkanten 12 meter. Detta öfre draperi skall anordnas med genom ringar löpande dragsnören, hvarmed det skall kunna dragas uppåt mot sidorna, så att hvalföppningen blir i möjligaste mån fri. Prof å stoff för detta draperi framlägges samtidigt med anbudet.

Provisorisk elektrisk belysning anordnas genom uppdragande af sladdar från underliggande ljusarmar eller från annan lämplig plats.

Efter målningsarbetets slutliga färdigställande skall ställningen på försiktigaste sätt nedtagas och alla skyddsanordningar och inhägnader aflägsnas, hvarvid virket blir vederbörande entreprenörs egendom.

Under hela arbetet skall noggrannaste ordning och försiktighet iakttagas, så att byggnaden eller dess dyrbara inventarier icke lida någon skada. Noggrann ordning och snygghet skall iakttagas. Vid i kyrkan pågående förrättningar skall arbetet på tystast möjliga sätt bedrifvas.

Fullständig och noggrann rengöring skall efter arbetets afslutande verkställas af byggnadsentreprenören.

Lund den 9 december 1921.

H. Mellin

Kyrkliga handlingar har
också arbetat mycket

Mosaikmästaren beräknar 6 månader
dock har jag sagt dem, att jag tror,
att konstnärskretsen vill kunna förlänga
arbetet